

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:
№ БД-5120200-3.04
2016 йил “08” 08

Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги

2016 йил “25” 08

ЁЗМА ТАРЖИМА
ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	100 000 – Гуманитар соҳа
Таълим соҳаси:	120 000 – Гуманитар фанлар
Таълим йўналиши:	5120200 – Таржима назарияси ва амалиёти (инглиз тили)

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил “25” августдаги “355”-сонли буйруғининг 2-илоvasи билан фан дастури рўйхати тасдиқланган.

Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашининг 2016 йил “8” августдаги 3-сонли баённомаси билан маъқулланган.

Тузувчилар:

Қамбаров Н.М. - “Таржимашунослик назарияси ва амалиёти”
кафедраси доценти

Қурбаназарова Г. П. - “Таржимашунослик назарияси ва амалиёти” кафедраси
катта ўқитувчиси

Тешабоева З.К. - “Таржимашунослик назарияси ва амалиёти” кафедраси
катта ўқитувчиси

Такризчилар:

Мўминов О. М. – “Таржимашунослик назарияси ва амалиёти”
кафедраси проф. ф.ф. н.

Тўхтасинов И.М. – Чет тилларни ўқитишнинг инновацион методикаларини
ривожлантириш Республика илмий-амалий маркази
директори, ф.ф.н., доц.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Илмий кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2016 йил “8” июлдаги 11 - сонли баённома).

Фаннинг долзарблиги

Ҳар томонлама камол топган юксак маънавиятли шахсни ва мохир таржимонни тарбиялаб етиштиришда, унинг илмий дунёқарашини шакллантиришда муҳим рол ўйновчи фан ёзма таржима фанининг ушбу дастури жамиятнинг жаҳонда эгаллаган ўрнини, унинг моҳияти ва хусусиятлари, халқаро алоқаларнинг янада ривож топиши ва унга ижобий таъсир этувчи омиллар, сиёсий ва маданий алоқалар ривожланишининг асосий тенденциялари каби масалаларни қамраб олган.

Фан дастурини тузишда чет тилларни ўқитишнинг илғор тажрибалари, Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэтироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR – Common European Framework of Reference) ва Ўзбекистон Республикасининг узлуксиз таълим тизимида чет тилларни ўрганишга қўйиладиган талаблар (C1 даража) эътиборга олинган. Ёзма таржима фани талабаларда таржимонлик касби бўйича тегишли кўникмалар ҳосил қилишга йўналтирилган бўлиб, лингвокоммуникатив ва лингвомамлакатшунослик тўғрисидаги тушунча, лингвистик билимлар савияси, тил ҳақида тушунчалар, ёзма нутқ амалиёти курсининг мантиқий тафаккурга таъсирини таҳлил қилиш, чет тилидаги ёзма нутқ турларини белгилаш, ёзма нутқ малака ва кўникмаларини тўлиқроқ ижодий қўллаш каби масалаларни қамрайди. Шунингдек, ушбу фан доирасида турли услубларга тегишли матнларни ёзма таржима нуқтаи назаридан таҳлил қилиш, имло ва тиниш белгиларини қўллаш қонун- қоидаларини ўргатиш назарда тутилади.

Фаннинг ўқув режадаги бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги ва услубий жиҳатдан узвийлиги

Ёзма таржима фани “Таржима назарияси ва амалиёти” таълим йўналиши ўқув режасининг умумкасбий фанлар блокидан ўрин олган. Дастурни амалга ошириш учун ўқув режадаги бошқа умумкасбий ва ихтисослик фанларидан, жумладан Асосий ўрганилаётган тил, Синхрон таржима, Стилистика ва таржима тарихи, Тили ўрганилаётган мамлакат адабиёти каби фанларидан етарли билим ва кўникмаларга эга бўлиш талаб этилади.

Фаннинг илм-фан ва ишлаб чиқаришдаги ўрни

Ёзма таржима фани амалий таржима ва таржима назарияси ҳамда амалиёти мутахассислигининг ажралмас бўғини ҳисобланади. Ушбу фанни мукамал ўзлаштирган талаба турли хорижий кўшма корхоналарда, аэропортларда, божхоналарда ёки радио, телевидение ҳамда хорижий давлатлар билан боғлиқ давлат ва нодавлат ташкилотларда, халқаро фонд ва шу кабиларда ёзма таржима бўйича фаолият кўрсатишига амалий ёрдам беради.

Фанни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Талабаларнинг “Ёзма таржима” фанини ўзлаштиришлари учун ўқитишнинг илғор ва замонавий усуллари билан фойдаланиш, янги инфор­мацион-педагогик технологияларни татбиқ қилиш муҳим аҳамиятга эгадир. Фанни ўзлаштиришда хорижда сўнгги йилларда чоп этилган дарслик, ўқув ва услубий қўлланмалар, маъруза матнлари, ўқитувчи томонидан тайёрланган тарқатма ва электрон материаллардан фойдаланилади. Ушбу фанни ўрганишда электрон почта, чат каналлари ва виртуал ҳақиқийликни ўзида жамлаган интернетдан фойдаланиш лозим. У ўз ичига электрон ўқув адабиётлар, луғатлар ва маълумотлар банки билан ишлаш, интернет материалларидан мақсадли фойдаланиш каби билим ва кўникмаларни ҳосил қилиш ва ривожлантиришда катта самара беради.

Фаннинг ўқитишда таълимнинг замонавий методларидан, педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан, интерфаол методлардан кенг фойдаланилади.

Фан модулининг дастури (module syllabus)

Ўқув курсининг тўлиқ номи:	Ёзма таржима		
Курснинг қисқача номи:	ЁТ	Код: ЁТ	
Кафедра:	Таржимашунослик назарияси ва амалиёти		
Ўқитувчи ҳақида маълумот:	Курбаназарова Г. П. Камбаров Н. М. Тешабоева З. Қ.	zteshaboeva@mail.ru kurbanazarova@rambler.ru	
Семестр ва ўқув курсининг давомийлиги	1-8-семестр, 136 ҳафта		
Ўқув соатлари хажми:	жами:	1042	
	шунингдек:	-	
	маъруза	-	
	семинар	-	
	амалий	604	
	мустақил таълим	438	
Ўқув курсининг статуси	Умумқасбий фанлар блоки		
Дастлабки тайёргарлик:	Курс “Ёзма таржима”, “Ёзма таржима”, фанларидан ўзлаштирилган билимларга асосланади.		
<p>Фаннинг предмети ва мазмуни: – талабаларга ёзма таржима соҳасидаги билимларнинг назарий асосларини, унинг асосий тушунчалари ва шакллари, ёзма таржимада ишлатиладиган тиниш белгиларининг усуллари ва уларни қўллашни ўргатишга йўналтирилган.</p> <p>Фанни ўқитишдан мақсад – талабаларнинг ёзма таржима кўникмаларини шакллантириш ва ёзма таржима малкаларига эга бўлишни таъминлаш ҳисобланади.</p> <p>Фанни вазифаси - Ўқув фанининг вазифалари замонавий таржима методларини ўқув жараёнида татбиқ эта олиш, таржима қилинган матнларнинг аслияти билан солиштириб таҳлил қилиш, қилинган таржима сифатини аниқлаш мезонини ўрганиш, замонавий ва ананавий усуллари фарқлай олишдан иборат.</p> <p>Фан бўйича талабаларнинг тасаввур, билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар</p> <p>Ёзма таржима фани бўйича талаба куйидаги малака ва кўникмаларига эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ўрганилаётган тилнинг ёзув қонуниятларини билиши; • ўрганилаётган тилдаги ёзув нормаларини эгаллаш; • турли матнларни лексик-семантик таҳлил қилиш; • матндаги грамматик, имло ва пунктуацион қонуниятларини аниқлаш ва уларга таржимада амал қилиш; • матнларни ёзув нуқтаи назаридан талқин қилиш; • таржима методларини билиш ва амалиётда қўллаш олиш; • ёзма таржима услубларини эгаллаш; • лингвокоммуникатив ва лингвомамлакатшунослик бўйича умумий тушунчага эга бўлиш; • лингвистик билимлар савияси, тил ҳақида тушунчага эга бўлиш; • ўтилган мавзу бўйича ўз фикрини эркин ёзма баён қила олиш; 			

- белгиланган вақт мобайнида эссэ ёза олиш;
- чет тилидан она тилига ва аксинча она тилидан чет тилига эркин ёзма таржима қила олиши ва бошқалар талаб этилади.

Курснинг тематик таркиби ва мазмуни

Т/р	Мавзу	Маъруза	Амалий (семинар)	Мустақил иш
1-семестр				
1.	Writing English		4	4
2.	Part I Writing English General Punctuation Full stop	-	4	4
3.	Elipsis. Run-in side heads.		4	4
4.	Colon		4	4
Жорий назорат (ЖН)				
5.	Semicolon.		4	4
6.	Comma.		4	4
7.	Comma (Continuation)		4	4
Оралиқ назорат (ОН)				
8.	No comma.		4	4
9.	Commas in Relative Clauses.		4	
10.	The Use of Commas in Relative Pronouns.		4	4
11.	Avoiding Commas.		4	
12.	Dashes.		4	4
13.	Brackets.		4	4
14.	Square Brackets.		4	
15.	Round Brackets.		4	
Жорий назорат (ЖН)				
16.	Questions Mark .		4	4
17.	Exclamation Mark.		4	
18.	Quotation Marks. Smart vs Straight		4	4
19.	Quotation Marks. Double vs Single		4	
20.	Quotation Marks. Placing of Quotation Marks.		4	
21.	Short Quotations.		4	4
22.	So-called. Other Uses.		4	
23.	Block Quotations. Back-translating of Quotes.		4	
24.	Forward Slash.		4	4
25.	Apostrophe. -is-/-iz- Spelling. Contractions.		4	
26.	Spelling Conventions.		4	4
27.	British Spelling. -is-/-iz Spelling. Digraphs.		4	

28.	Double Consonants.		4	
29.	Other Cases of Using Double Consonants.		4	
30.	The Use of a(n). Data Processing Usage.		4	4
31.	Tricky Plurals. Interference Effects.		4	
32.	Confusion between English and French.		4	4
33.	Compound Words and Hyphens. Prefixes before Proper Names.		4	4
34.	Avoiding Double consonants and Vowels.		4	
35.	Numbers and Fractions.		4	
36.	Coordination of Compounds. Hyphens.		4	
37.	Coordinate or Contrasting Pairs. Ranges.		4	
	Яқуний назорат (ЯН)			
	1-семестр бўйича жами		148	76

Курснинг тематик таркиби ва мазмуни

Т/р	Мавзу	Маъруза	Амалий (семинар)	Мустақил иш
2-семестр				
1.	Capitalisation. Proper names and Titles.		4	4
2.	Acronyms/Initialisms.		4	
3.	Programmes.		4	
4.	Policies.			
5.	Agendas.			
6.	Strategies.			
7.	Action Plans.			
8.	Capitalisation: Titles of Organisations.		4	4
9.	Capitalisation: Titles of Institutions			
10.	Capitalisation: Titles of Units			
11.	Capitalisation: Titles of Directorates			
12.	Capitalisation: Titles of , Sections.			
13.	Capitalisation: Office Holders		4	
14.	Capitalisation: Committees			
15.	Capitalisation: Delegations.			
16.	Using of Lower Cases.		4	
17.	Permanent Bodies that Require Initial Capitals.			
18.	Full Titles .		4	
19.	International Agreements.			
20.	Full Titles of 2 Conventions.		4	
21.	Full Titles of Conferences		4	
22.	Translations of Names.		4	4
23.	Using of Initial Capitals for Official or Literal.			
24.	Translations. Using of Lower Case for Descriptive Translations.		4	
25.	Periods.		4	4
26.	Events			
27.	Festivals			
28.	Seasons			

29.	Graphics.		4	
30.	Tables			
31.	Cross References.			
32.	Party Denominations and Organisations.		4	
33.	Geographical Names.		4	4
34.	Political Divisions.			
35.	Celestial Bodies and Objects.		4	
36.	Derivations from Proper Nouns. All Capitals.		4	4
37.	Initial Capitals in Quotations.		4	
38.	Names and Titles. Personal Names and Titles. Ms — Mr — Frau.		4	4
39.	Foreign Language Titles. Doctor.		4	
40.	Government Ministers and Senior Officials.		4	
41.	The Rules of Writing. Rule1. Think before you Write.		4	4
	Жорий назорат (ЖН)		4	
42.	Rule 1. Be Direct and Interesting.		4	4
43.	Rule 2. Get your Document into Shape.		4	4
44.	Rule 3. KISS: Keep It Short and Simple.		4	4
45.	Rule 4. Make Sense — Structure your Sentences.		4	4
46.	Rule 5. Make Sense — Structure your Sentences		4	4
47.	Rule 6. Be Concrete, Not Abstract		4	4
48.	Rule 7. Prefer Active Verbs to Passive...		4	4
49.	Rule 8. Beware of False Friends. Avoid False Friends		4	4
50.	Beware of Abbreviations			
51.	Beware of Jargons			
	Оралик назорат (ОН)			
52.	Rule 9. Avoid Jargons.		4	4
53.	Names of Ships.		4	4
54.	Names of Aircraft			
55.	Names of Vehicles			
56.	Nouns: Singular or Plural.		4	4
57.	Science Guide.		4	
58.	Geographical Names.		4	4
59.	Past Verbs: Tenses in Minutes.		4	
60.	Numbers. Writing out Numbers. Serial Numbers.		4	4
61.	Verbs: Split Infinitive.		4	4
	Жорий назорат (ЖН)			
62.	Fractions and Percentages. Ranges. Quotations		4	4
63.	Dates and Times.		4	4
64.	Scientific Symbols		4	
65.	Units of Currencies.			
66.	Scientific Symbols and Units of Measurement.		4	4
67.	Verbs: The -ing Form and the Possessive.		4	

68.	Abbreviations, Symbols and Units of Measurement.		4	4
69.	Legal Language.		4	
	Оралиқ назорат (ОН)			
70.	Foreign Words and Phrases in English Text. Mathematical Symbols.		4	4
71.	Footnotes, Citations and References.		4	
72.	Foreign Words and Phrases in English Text. Footnotes, Citations and References.		4	
73.	Romanisation Systems.		4	4
74.	Abbreviations.		4	
75.	Parts of Speech. Adjectives and Adverbs.		4	4
76.	Correspondence.		4	
77.	Verbs: Present perfect/Simple. Gender-neutral Language.		4	4
	Якуний назорат (ЯН)			
2-семестр бўйича жами			196	108
Умумий			344	184
1.	Translation as a process and a product; Types of translation; Pre-activities of translation; The four types of text; Translation informative text; Translation of news: Society		4	3
2.	Strategies of translation; Grammatical, sentential, inter-sentential and inter-textual issues in translation; Translation of news: Society		4	3
3.	Lexical problems of translation; Lexical transformations; Translation of news: Society		4	3
4.	Lexical problems of translation; Lexical transformations; Translation of news: Healthcare, Reforms in the sphere		4	3
5.	Translation of news: Education, Reforms in the sphere		4	3
6.	Translation of news: Business, Exhibitions and expositions		4	3
7.	Translation of news: Sport and weather forecast		4	3
8.	Phrase logical problems of translation; Translation of Set-phrases, Idioms		4	3
9.	Phrase logical problems of translation; Translation of Proverbs		4	3
10.	Translation of Words of Art and Culture-Fine Arts		4	3
11.	Translation of Words of: Art and Culture-Visual Arts		4	3
12.	Translation of Words of: Art and Culture-Performing Arts		4	3
13.	Translation of Art and Culture of Uzbekistan;		4	3
14.	Translation of Narrative text: Prose translation techniques		4	3
15.	Translating Diaries		4	3

16.	Translating Children’s Literature		4	3
17.	Translating Superstitions		4	2
18.	Translating Myths and Legends		4	2
19.	Translating Folk tales		4	2
3-семестр бўйича жами:			76	54
1.	What is a term? Peculiarities of translation of special terminology, Translation of technical text: Food terms; Translation of recipes		4	3
2.	Translation of technical text: Food terms; Translation of menus		4	3
3.	Translation of technical text: Classified Ads		4	3
4.	Translation of technical text: Brochures, directions		4	3
5.	Translation of expository text: Autobiography, reports/charts/graphs		4	3
6.	Translation of persuasive text: Commercial advertisements		4	3
7.	Strategies and methods in translation of : Sport terms, Kinds of sport		4	3
8.	Translation of articles: Summer Olympic games		4	3
9.	Translation of articles: Sport, Winter Olympic games		4	3
10.	Effective strategies and methods in translation of Ecological texts: Climate change, Air pollution		4	3
11.	Effective strategies and methods in translation of Ecological texts: Biological diversity , Flora and Fauna		4	3
12.	Translation of articles: Ecological tourism		4	3
13.	Using transliteration and transcription in translation of geographical names; Revision of World Map; Translation of article: Tourism in Uzbekistan		4	3
14.	Translator’s false friends; Revision of World Map; Translation of text: World touristic destinations		4	3
15.	Translation of socio-political terms and phrases; International words, Abbreviations and Acronyms; Translation of International Organizations		4	3
16.	Translation of socio-political terms and phrases; Translation at UN;		4	3
17.	UN-Uzbekistan Cooperation; Sustainable Development Goals		4	2
18.	Translation of socio-political terms and phrases: Government and politics		4	2
19.	Translation of socio-political terms and phrases: Elections in Uzbekistan		4	2
4-семестр бўйича жами:			76	54
1.	Peculiarities of technical text; Strategies of		4	3

	translation; Equivalence in translation;			
2.	Lexical problems of translating technical text;		4	3
3.	Translation of texts on: The nature of Economics, Micro Economics and Macro Economics		4	3
4.	Grammatical problems of translating technical text; Translation of texts on: The Economic Problems, Economic Systems, Economic Laws;		4	3
5.	Translation of texts on: The price Systems; The Mechanism of Supply and Demand;		4	3
6.	Translation of texts on: Product Market, Factor Market, Labor Market; Translation of business letters, Sales Letters, Order Letters		4	3
7.	Translation of texts on: Finance, Money, Security, Banking;		4	3
8.	Translation of business letters, Follow-Up Letter, Letters of Recommendation; Translation of business letters, Acknowledgment Letters, Cover Letter, Letters of Resignation		4	3
9.	Problems of translation of a medical text; Translation of medical articles and documentation: Translator's false friends;		4	3
10.	Medicine, Emergency medicine, First aid , General practice		4	3
11.	Translation of: Medicine, Pediatrics		4	3
12.	Translation of: Medicine, Cardiology		4	3
13.	Translation of: Medicine, Neurology , Psychiatry		4	3
14.	Translation of: Ophthalmology		4	3
15.	Translation of: Otorhinolaryngology		4	3
16.	Translation of: Medicine, Obstetrics .Gynecology		4	3
17.	Medicine, Orthopedics, Rheumatology,		4	2
18.	Translation of: Gastroenterology, Nephrology		4	2
19.	Translation of: Surgery		4	2
5-семестр бүйича жами			76	54
1.	Problems of translation of legal terms; Methods of translation of legal terms;		4	3
2.	Translation of: Law, Sources of law		4	3
3.	Translation of: Law, Civil Law		4	3
4.	Translation of: Law, Civil cases		4	3
5.	Translation of: Law, Criminal Law		4	3
6.	Translation of: Law, Criminal cases		4	3
7.	Translating Legislation documents		4	3
8.	Translating terms of Astrology and Space		4	3
9.	Translating terms of Aviation Industry		4	3

10.	Translating terms of Architecture and Building		4	3
11.	Translating terms of Math and technology		4	3
12.	Translating terms of ICT, Computer Industry		4	3
13.	Translating terms of Pulp and Paper Industry		4	3
14.	Translating terms of Chemical Industry		4	3
15.	Translating terms of Agriculture		4	3
16.	Translating terms of Food Industry		4	3
17.	Translating terms of Textile Industry		4	3
18.	Translating terms of Leather Industry		4	3
19.	Translating terms of Automobile Industry		4	3
20.	Translating terms of Fashion and Clothing Industry		4	3
21.	Translating terms of Timber Industry		4	3
22.	Translating terms of Petroleum Industry		4	3
23.	Translating terms of Fishing Industry		4	3
24.	Translating terms of Recycling industry		4	3
25.	Translating terms of Real Estate		4	3
26.	Translating terms of Energy and electric power Industry		4	3
27.	Translating terms of Pharmaceutical Industry		4	2
28.	Translating terms of Tourism Industry		2	2
6-семестр бўйича жами:			114	82
1.	Literary text as an object and product of translation; Translation techniques (cultural transposition, compensation etc.); Translation of literary terms;		4	3
2.	Translating Poetry, Poetry Translation Techniques		4	3
3.	Translation of Alisher Navoiy into English		4	3
4.	Translating sonnets of W. Shakespeare		4	3
5.	Translation difficulty (literal meaning, connotative meaning etc.) Translating A. Oripov; Marina Tsvetayeva into English		4	3
6.	Translating Prose; Prose translation techniques;		4	3
7.	Culturological aspect of translation of literary translation in intercultural communication; Translating Short Stories		4	3
8.	Translation and analysis of A. Qodiriy		4	3
9.	Translating Jane Austen; Pride and prejudice;		4	3
10.	Translation and analysis of “Sister Carrie” T. Dreiser		4	3
11.	Analysis of the translations of “Boburnoma”		4	3
12.	Communicative-pragmatic aspects of literary translation Translating Drama; Drama Translation Techniques		4	3
13.	Translating Eugene O'Neill into Uzbek/Russian		4	3

14.	Translating Uzbek/Russian Drama into English		4	3
15.	Translating Folklore, Folklore Translation Techniques		4	3
16.	Translating British Folk Tales		4	3
17.	Translating Uzbek/Russian Folk Tales into English		4	3
18.	Translating Fantasy into English		4	3
19.	Translating Uzbek/Russian Myths and Legends into English		4	3
20.	Translating English Myths and Legends into Uzbek/Russian		4	3
21.	Translating Uzbek/Russian Comedy into English		4	2
22.	Translating Children's Literature		4	2
7-семестр бўйича жами:			88	64
1.	Problems of translation of scientific-technical texts; Scientific and technical translation as a professional activity; Translator's false friends;		4	3
2.	Academic writing in translation; Translating scientific articles: Science and Society;		4	3
3.	Resources for scientific and technical translation Translating scientific articles : Education and learning		4	3
4.	Translating scientific articles : Earth and climate; Environmental protection		4	3
5.	Translating scientific articles : Health and medicine		4	3
6.	Translating scientific articles : Mind and brain		4	3
7.	Translating scientific articles : Psychology		4	3
8.	Translating scientific articles : Math and Technology		4	3
9.	Translating scientific articles : Business and industry		4	3
10.	Translating scientific articles : Finance and banking		4	3
11.	Translating scientific articles : Architecture and building		4	3
12.	Translating scientific articles : ICT		4	3
13.	Translating scientific articles : Agriculture		4	3
14.	Translating scientific articles : Chemistry		4	3
15.	Translating scientific articles : Biology		4	2
16.	Translating scientific articles : Astronomy and space		4	2
17.	Translating scientific articles : Nutrition		2	2
8-семестр бўйича жами:			66	48
Таълим бериш ва ўқитиш услуби:		Амалий машғулотлар, мустақил ишлар (айлана стол, кейс стади, мастер-класслар)		

Мустақил ишлар:	Ўқув лойиҳалар, гуруҳли тақдимот, рефератлар, кейслар, докладлар, кроссвордлар, постер, проспект, эссе ва ҳ.з.		
Маслаҳатлар ва топшириқларни топшириш вақти	Кунлар	Вақти	Ауд.
1.			
2.			
3.			
Билимларни баҳолаш усуллари, мезонлари ва тартиби:			
ЖН ва ОН нинг баллари ишчи дастурда берилади			
Баҳолаш усуллари	Тестлар, ёзма ишлар, оғзаки сўров, презентациялар ва ҳ.з.		
Фан бўйича талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш	Назорат шакллари		
	Баҳолаш турлари фан хусусиятидан келиб чиққан ҳолда сўровлар, оғзаки савол-жавоб, ёзма иш, тест синовлари ёки бошқа кўринишда ўтказилиши мумкин.		
	Фан бўйича талабалар билимини баҳолаш мезони		
	Балл	Талабанинг билим даражаси	
	86 - 100 балл	<ul style="list-style-type: none"> – талаба машғулотларга доимо тайёрлаган, жуда фаол, дастурий материалларни яхши билади, хулоса ва қарорлар қабул қилаолади, ижодий фикрлайди, билимларни амалиётда қўллай олади; – талаба ижодий масалаларни ҳал қилиш мобайнида тегишли билимларни қўллаш доирасини мақсадга мувофиқ танлаб, ечимни топишга хизмат қилувчи янги усул ва йўналишларни топа олади, ўқув материални моҳиятини тушунади; – талаба тақдим этилган ўқув масалаларини ечиш йўллари излайди, да турий материалларни билади ва айтиб бераолад ҳамда тасаввурга эга бўлади. 	
	71 - 85 балл	<ul style="list-style-type: none"> – талаба ўрганилаётган ҳодисалар алоқадорлигини билиш ҳамда объектни тавсифлай олиш кўникмасига эга бўлиши билан биргаликда, қўйилган масалаларни сабаб-оқибат алоқадорлигини очиб берган ҳолда еча олади, ўрганилаётган назарий билимларни амалиёт билан боғлай олади ва мустақил мушоҳада қилаолади; – билим ва кўникмалар мазмунини тадбиқ қила олиш маҳорати, бир типдаги масалаларни еча олиш, ёзиб олиш ва эслаб қолиш фаолиятини 	

		амалга оширади, билимларни амалиётда қўллай олади; – талаба машғулотларга тайёрланган, дастурий материалларни билади, моҳиятини тушунади ва тасаввурга эга.
	55 - 70 балл	– талабанинг эшитганлари, уларга берилган намуналар, тақдим этилган алгоритм ва кўрсатмалар асосида топшириқларни бажара олади, моҳиятини тушунади; – талаба қатор белгилар асосида маълум объектни фарқлаш билан биргаликда унга таъриф бера олади ва ўқув материаллини тушунтириб бера олади ва тасаввурга эга.
	0 - 54 балл	– талаба тасаввурга эга эмас; – талаба дастурий материалларни билмайди.
Фанга доир видео маърузалар, видео роликлар:		
Глоссарийлар:		
Ахборот ресурс база:		

АСОСИЙ ҚИСМ

Фаннинг амалий машғулоти мазмуни

1-модул. Таржима концепцияси

Таржима концепцияси ҳақида умумий маълумот. Таржима нима. Ёзма таржиманинг қисқача тарихи ҳақида маълумот. Таржима турлар. Ёзма ва оғзаки таржима ҳамда улар ўртасидаги ўхшашлик ва фарқ қилувчи жиҳатлари. Ёзма таржима ва унинг лексик-семантик хусусиятлари. Таржимашуносликда Холмс харитаси тушунчаси. Таржима харитаси тушунчаси. Таржима кўпқиррали фан сифатида. Таржиманинг когнитив жараёни.

2-модул. Ёзма таржимада услубий жиҳатларнинг тутган ўрни

Ёзма таржима она тилига ва ундан чет тилига ҳамда оммавий ахборот, ёзма таржима қилиш усуллари, она тилининг хусусиятларини ва услубий жиҳатларини, сўз танлашни ва таржиманинг турли техникасидан хабардор бўлиб, ундан унумли ва тўғри фойдаланишни *билиши керак*.

Чет тилига ва ундан она тилига таржима қилиш, она тилидан олинган билимларни чуқурлаштириш, матнлар ва мавзулар таржимасида икки тилдаги сўз, бирикма, фразеологик бирикмалар, мақол ва маталлар каби бирликларни тўғри аниқлаш *кўникмаларига эга бўлиши керак*.

Бу фанда кундалик, сиёсий, маънавий, фан ва санъат, иқтисод ва шу каби мавзуларга бағишланган матнларни таржима қилиш, мавзуни яхши ўрганиб, уни кейинги мавзу билан тўлдириб, шу йўсинда ўзида таржима кўникмасини ҳосил қилиш ва мустаҳкамлаш *малакасига эга бўлиши зарур*.

3-модул. Ёзма таржиманинг имловий ва ишоравий хусусиятлари

Ёзма таржимада турли (нукта, вергул, икки нукта, нуктали вергул, қўштирноқ, тирноқ, чизиқча, тире, сўроқ, ундов ва бошқа) тиниш белгиларининг ишлатилиши. Вергулнинг қўлланмаслик ҳолатлари. Тутуқ белгисининг қўлланиши. Имло қоидалари. Қўш унли ва қўш ундошларнинг қўлланилиши. Бошқа йўллар билан кўплиги ясаладиган отларнинг қўлланилиши.

4-модул. Сўзларни бош ва кичкина ҳарфлар билан ёзиш

Географик номлар, атоқли отлар, ташкилот, идора, муассаса, лавозим, бирлашма, йўналиш, бўлим ва шу каби номларининг ёзилиши. Йил, ой ва ҳафта номларининг ёзилиши. Мурожаат шакллари.

Сон, каср сон, рақамлар, санок ва тартиб сонларнинг ёзилиши

Кўп сонли рақамларнинг ёзилиши. Тартиб ва санок сонларнинг ёзилиш қоидалари.

5-модул. Ёзув қонун-қоидалари

Ёзувда гап, абзацлар ва матнлар ўртасидаги ўзаро боғлиқлик. Матн бўлаклари. Гапларнинг ёзувда ўзаро боғланиши.

6-модул. Аудио-визуал таржима

Аудио-визуал таржима ва ёзма таржима. Аудио-визуал таржима ҳақида дастлабки тушунчалар. Аудио-визуал таржиманинг хусусиятлари. Аудио-визуал таржима меъёрлари.

7-модул. Субтитр таржимаси

Субтитр таржима ёзма таржиманинг тури сифатида. Субтитр таржимаси ҳақида дастлабки тушунчалар. Субтитр таржиманинг хусусиятлари. Субтитр таржима меъёрлари.

8-модул. Ёзма таржиманинг тил хусусиятлари

Ёзма нутқ луғат таркиби, грамматик қурилиш ва уларнинг ўрганилаётган хорижий ва она тилидаги ўзига хос хусусиятлари. Ёзма таржимада қўлланиладиган гап тузилиши, пунктуация, матннинг асл мазмуни она тилида берилиши. Таржимада содда ва қўшма гапларнинг эквивалентини ҳар икки тилда тўғри топиш. Атамаларнинг эквивалентини аниқлаш. Ёзма таржимада луғат билан ишлаш.

Таржима диктанти ўтказиш, давлат расмий ҳужжатларни таржима қилиш йўллари билиш. Ўрганилаётган тилда ариза, таржимаи ҳол, хат ёзиш усуллари. Бунда кундалик ҳаётини билдирувчи, лексик терминлардан ташкил топган қисқа эпизодик лавҳалар, кичик ҳажмдаги учрашув, сўзлашув ва шунингдек, қисқа ҳажмдаги маъмурий ва иқтисодий матнлар таржимаси.

Учрашувлар (махаллий, халқаро ва анъанавий), маънавий мулоқотлар, кундалик ҳаётда учраб турадиган ходисалар юзасидан тадбирларда таржима жараёни.

9-модул. Радио ва телевиденидаги ахборотлар, газеталар шарҳи, спорт ва маданий воқеалар таржимаси.

Тилшунослик ва адабиёт (илмий адабиёт: қисқа ҳажмдаги илмий мақолалар, ҳикоя ва романлардан парчалар). Санъат ва маданият: санъат турлари, санъатга оид чолғу асбоблар, маданий ҳаётни акс эттирувчи турли маҳаллий ва халқаро тадбирлар. Спорт: дунёвий спорт, спорт турлари ва улар бўйича ўтказиладиган маҳаллий ва халқаро тадбирлар, чемпионатлар ҳақида иншо ёзиш.

Фан ва техника: дунёвий фанлар, фан таракқиёти, фан ва техникага тегишли халқаро анжуманлар, кўтариладиган муаммоларлар ҳақидаги матнларни ўрганилаётган тилга ёзма таржима қилиш.

Ёзув техникаси, ёзувни такомиллаштириш йўллари, табиий ёзув, ёзув услубларини ўрганиш.

10-модул. Ёзма таржимада тўққиз қоида

Rule 1. Be Direct and Interesting, Rule 2. Get your Document into Shape, Rule 3. KISS: Keep It Short and Simple, Rule 4. Make Sense — Structure your Sentences, Rule 5. Make Sense — Structure your Sentences, Rule 6. Be Concrete, Not Abstract, Rule 7. Prefer Active Verbs to Passive..., Rule 8. Beware of False Friends, Jargon and Abbreviations. Avoid False Friends, Rule 9. Avoid Jargons. Юқорида қайд этилган қоидаларга амал қилган ҳолда талабаларда ёзма таржима бўйича кўникма ҳосил қилиш ва ўқув жараёнида татбиқ этиш.

11- модул. Ёзма таржимада содда ва қўшма гапларнинг эквивалентини ҳар икки тилда тўғри топишда луғатдан самарали фойдаланиш

Ёзма таржима фани ёзма равишда она тилига ва ундан чет тилига ҳамда оммавий ахборот воситаларини таржима қилишга асосланган. Мазкур фан луғат билан ишлаш, ёзма таржимада содда ва қўшма гапларнинг эквивалентини ҳар икки тилда тўғри топиш, ҳар икки тилга тўғри таржима қилиш йўллари қамраб олади. Дастур кетма-кетлик ва оддийдан мураккабга принципи асосида таржима қилишни, оғзаки ҳамда ёзма таржима кўникмалари ва малакаларига эга бўлишни талаб этади.

12-модул. Ёзма таржиманинг бадиий таржима билан узвий боғлиқлиги

Ёзма таржима таҳлил кўникмалари ва малакаларига эга бўлишни талаб этади. Бу эса матнни бадиий жиҳатдан таҳлил қилиш маҳоратини ва ихтисослик ҳамда мулоқот воситаси сифатида ўрганилаётган тилни янада чуқурроқ эгаллашни таъминлайди. Умумтаълим ва тарбиявий курслар талабада зарур касбга оид хусусиятларининг шаклланиши ва ривожланишига ёрдам беради. Жаҳон адабиётининг намоёндалари асарларини она тилига ёки она тилидан чет тилига таржима қилиш санъати билан танишади. Ўрганилаётган бадиий таржима ихтисослик фани сифатида тилни ўрганилаётган мамлакатларнинг бадиий адабиёти намуналарини ўқиш ва мазмунини англаш, даврий матбуот нашрларда баён этилган асосий воқеа-ҳодисалар тўғрисида ўқиб, маълумотга эга бўлиши ҳамда уларни оғзаки сўзлаб бериш, мазмунни ёзма баён этишга ўргатиш кўзда тутилади. Ушбу фанда ўтиладиган амалий машғулотларда матн билан ишлаш асосида талабаларнинг нутқий малакасини ошириш орқали турли хил нутқ услубларини билиб олиш кўникмасини ҳосил қилади.

13-модул. Ёзма таржимада реалиялар, фразеологик бирликлар, мақол ва маталларнинг таржима қилиниши усуллари

Ёзма таржима фани таржиманинг эстетик жиҳатини, хос сўзлар, реалиялар, фразеологик бирликлар, мақол ва маталларнинг чет тилига кўчишдаги қийинчиликларини ўрганади ва уларни кенгроқ амалий қўллаш билан бирга ёзма малака ва маҳоратнинг такомиллашуви юз беради.

14-модул. Ёзма таржимада компьютер технологиялар

Фанни ўзлаштиришда дарслик, ўқув ва услубий қўлланмалар, тарқатма материаллар, электрон материаллар, виртуал стендлар ҳамда компьютерлардан фойдаланиш ва интернетдан адабиёт асарлари матнларини йиғиш ва таржима қилиш тавсия этилади. Мазкур фанни ўқитишда таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот-коммуникация технологиялари қўлланилиши назарда тутилади.

Амалий машғулотлар

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда талабалар турли мавзуларга бағишланган матнларни таржима қилишни ўрганадилар.

Амалий машғулотларнинг тахминий тавсия этиладиган мавзулар:

1. Хорижий тилдаги радио ва телевидение кўрсатувларини она тилига таржима қилиш.
2. Хорижий тилдаги фильмни томоша қилиб, унинг асосий мазмуни ҳақида она тилида иншо ёзиш.
3. Алоҳида мавзу бўйича ўтказиладиган хорижий тилдаги баҳсни она тилига таржима қилиш.
4. Ҳар хил соҳага тегишли бўлган хорижий тилдаги терминларнинг она тилидаги эквивалентларни топиб, луғат тузиш.
5. Ўқитувчи томонидан танланган хорижий тилдаги бадий асардан парча, қисқа ҳикояни она тилига таржима қилиш.

Амалий машғулотларини ўтказишда қуйидаги дидактик тамойилларга амал қилинади:

амалий машғулотларнинг мақсадини аниқ белгилаб олиш;

ўқитувчининг инновацион педагогик фаолияти бўйича билимларни чуқурлаштириш имкониятларига талабаларда қизиқиш уйғотиш;

талабада натижани мустақил равишда қўлга киритиш имкониятини таъминлаш;

талабани назарий-методик жиҳатдан тайёрлаш;

амалий машғулотлари нафақат аниқ мавзу бўйича билимларни яқунлаш, балки талабаларни тарбиялаш манбаи ҳамдир.

Амалий машғулотларнинг тахминий рўйхати

1. Writing English
2. Part I Writing English .General Punctuation Full stop
3. Elipsis. Run-in side heads.
4. Colon
5. Semicolon.
6. Comma.
7. Comma (Continuation)
8. No comma. Commas in Relative Clauses.
9. The Use of Commas in Relative Pronouns. Avoiding Commas.Dashes.
10. Brackets. Square Brackets. Round Brackets
12. Questions Mark. Exclamation Mark.
13. Quotation Marks. Smart vs Straight Quotation Marks. Double vs Single Quotation Marks. Placing of Quotation Marks.
14. Short Quotations. Block Quotations. Back-translating of Quotes. So-called. Other Uses.
15. Forward Slash. Apostrophe. -is/-iz- Spelling. Contractions.
16. Spelling Conventions. British Spelling. -is/-iz Spelling. Digraphs. Double Consonants. Other Cases of Using Double Consonants.
17. The Use of a(n). Data Processing Usage. Tricky Plurals. Interference Effects.
18. Confusion between English and French.
19. Compound Words and Hyphens. Avoiding Double consonants and Vowels. Numbers and Fractions. Prefixes before Proper Names. Coordination of Compounds. Coordinate or Contrasting Pairs. Ranges. Hyphens.
20. Capitalisation. Proper names and Titles. Programmes, Policies, Agendas, Strategies, Action Plans. Acronyms/Initialisms.
21. Capitalisation: Titles of Organisations, Institutions, Directorates, Units, Sections, Office Holders, Committees, Delegations. Using of Lower Cases.

22. Permanent Bodies that Require Initial Capitals. Full Titles of International Agreements, Conferences and Conventions.
23. Translations of Names. Using of Initial Capitals for Official or Literal Translations. Using of Lower Case for Descriptive Translations.
24. Periods, Events, Festivals, Seasons. Graphics, Tables and Cross References. Party Denominations and Organisations.
25. Geographical Names and Political Divisions. Celestial Bodies and Objects.
26. Derivations from Proper Nouns. All Capitals. Initial Capitals in Quotations.
27. Names and Titles. Personal Names and Titles. Ms — Mr — Frau. Foreign Language Titles. Doctor. Government Ministers and Senior Officials.
28. The Rules of Writing. Rule 1. Think before you Write.
29. Rule 1. Be Direct and Interesting.
30. Rule 2. Get your Document into Shape.
31. Rule 3. KISS: Keep It Short and Simple.
32. Rule 4. Make Sense — Structure your Sentences.
33. Rule 5. Make Sense — Structure your Sentences
34. Rule 6. Be Concrete, Not Abstract
35. Rule 7. Prefer Active Verbs to Passive...
36. Rule 8. Beware of False Friends, Jargon and Abbreviations. Avoid False Friends
37. Rule 9. Avoid Jargons.
38. Names of Ships, Aircraft and Vehicles. Nouns: Singular or Plural. Science Guide.
39. Geographical Names. Past Verbs: Tenses in Minutes.
40. Numbers. Writing out Numbers. Serial Numbers. Verbs: Split Infinitive.
41. Fractions and Percentages. Ranges. Verbs: Split Infinitive.
42. Dates and Times. Verbs: Split Infinitive.
43. Scientific Symbols and Units of Measurement. Currencies. Verbs: The -ing Form and the Possessive.
44. Abbreviations, Symbols and Units of Measurement. Legal Language.
45. Foreign Words and Phrases in English Text.
46. Romanisation Systems. Abbreviations. Mathematical Symbols. Footnotes, Citations and References.
47. Parts of Speech. Adjectives and Adverbs. Correspondence.
48. Verbs: Present perfect/Simple. Gender-neutral Language.

Лаборатория ишларини ташкил этиш бўйича кўрсатмалар

Фан бўйича лаборатория ишлари ўқув режада кўзда тутилмаган.

Курс ишини ташкил этиш бўйича услубий кўрсатмалар

Фан бўйича курс ишлари ўқув режада кўзда тутилмаган.

Мустақил таълимнинг шакли ва мазмуни

Мустақил таълим қуйидаги шаклларда ташкил этилади:

- Инглиз тилидаги махсус адабиёт билан мустақил ишлаш;
- Грамматик шаклларни тўғри ишлатиш;
- Махсус адабиёт матнини тушуниш, изоҳ ва таржима қилиш;
- Ўрганилаётган тилда фикрлаш ва барча масалаларни ечишни режалаштириш;
- Талабанинг мустақил иши юзасидан илмий муҳокама ўтказиш;
- Махсус адабиёт материаллардан фойдаланиш;
- Матбуот материаллари воситасида халқаро воқеаларни ўрганиш.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари

1. Фан ва техника: дунёвий фанлар, фан тараққиёти, фан ва техникага тегишли халқаро анжуманлар, кўтариладиган муаммолар.
2. Ёзиш техникаси, ёзиш кўникмаларини такомиллаштириш йўллари.
3. Сиёсат, молия, санъат, иқтисод, спорт, технология, божхона, тиббиёт, ҳуқуқшунослик терминлари.
4. Халқаро ва давлатлараро сиёсий, иқтисодий ташкилотларга оид сўз, ибора ва терминлар таржимаси.
5. Халқаро ва давлатлараро сиёсий, иқтисодий ташкилотларга оид сўз, ибора ва терминлар таржимаси.
6. Жаҳон ҳамжамияти тинчлиги ва хавфсизлиги, Ўзбекистоннинг бошқа мамлакатлар билан маданий ва иқтисодий алоқаларига оид ҳужжатлар, терминлар таржимаси.
7. Таржимада миллий маданий сўзлар, реалиялар (хос сўзлар)нинг хусусиятлари. Шеърый таржимада таржимон услубининг хусусиятлари. Таржимада қўлланиладиган турли лексик ва грамматик трансформациялар.

Дастурнинг информацион-услубий таъминоти

Мазкур фанни ўқитишда таълимнинг қуйидаги замонавий методлари, педагогик ва ахборот-коммуникация технологиялари қўлланилиши назарда тутилган.

Ёзма таржима фанидан компьютерларда тестлар бажариш, интернет маълумотларини тўплаш, лингафон кабинетларида ишлаш, интерфаол методлардан фойдаланиш, маърузаларнинг электрон вариантларини яратиш ва улардан фойдаланиш.

- замонавий компьютер технологиялари ёрдамида ёзма таржима бўйича машқлар бажариш;
- ақлий ҳужум, гуруҳли фикрлаш технологияларидан фойдаланиш;
- ёзма таржима бўйича интернетдан маълумотлар тўплаш;
- интерактив методлардан фойдаланиб ёзма таржима қилиш;
- ёзма таржима хусусиятларини амалий ўрганишга аҳамият бериш.
- ёзма таржима фанидан компьютерларда тестлар бажариш;
- онлайн луғатлардан фойдаланиб турли услубга оид матнларни ёзма таржима қилиш;
- дарс сифати ва самараси юқори бўлишини таъминлаш мақсадида интерактив метод ва янги педагогик технологиялардан унумли фойдаланиш.

Фойдаланиладиган адабиётлар рўйхати

Асосий адабиётлар:

1. Munday J. *Introducing to Translation Studies*. – London: Routledge, 2012.
2. Muminov O.M. and others. *Written Translation. Part I- Part II*. – Tashkent, 2010.

Қўшимча адабиётлар:

1. Childcraft. *Worldbook. Volume #10, Places to Know*. 1996.
2. Childcraft. *Volume #12, How Things Work*. 1996.
3. *How to Discuss. Beginning TOEFL tests*. 1990.
4. Sodiqova N. *National Uzbek Clothes of Khorezm XIX-XX centuries*. –Tashkent: Sharq, 2007.
5. European Commission, *How to Write Clearly*.

6. Agerbeek, F., *The Essential Guide to Drafting Commission Documents on EU Competition Law*
7. Gardner, J., *A Brief List of Misused English Terminology in EU Publications*
8. Russell, Gayl and Mills, Louise, *Clear Legal Writing* [unpublished presentation]
9. English Style Guide. 4/104, 22 March, 2016.

Интернет сайтлари:

10. www.ncihc.org
11. www.celen.org.cn
12. www.chic.org/assests